

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
SECȚIUNEA B: LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ
etapa locală 16.02.2019
gimnaziu, nivelul 2 – clasele a VII-a și a VIII-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție următoarele precizări:

Toate subiectele sunt obligatorii.

În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.

În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.

Timpul de lucru este de 3 ore.

Nu se acordă puncte din oficiu. Punctaj maxim: 100 de puncte

Citește cu atenție fiecare text, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

50 de puncte

ÎMPĂRATUL MUȘTELOR

de WILLIAM GOLDING

Colibele de pe plajă

Jack stătea frânt de șale. Se aplecase ca un alergător, cu nasul aproape de pământul jilav. Trunchiurile și lianele care le împodobeau ca niște ghirlande se pierdeau în bezna verde, la zece metri deasupra; iar de jur împrejur — tufişuri. Nu se vedea decât o slabă urmă de cărare; o rămurică plesnită și conturul vag al unei copite. Jack își lăsă bărbia în jos și le cercetă, ca și cum ar fi vrut să le silească să-i vorbească. Apoi, ca un câine, înaintă anevoie în patru labe, fără să-i pese de poziția lui incomodă, se furișă vreo câțiva metri și se opri. Văzu un laț de liană, cu un cârcel atârnat de o cracă noduroasă. Cârcelul era lustruit pe dedesubt: porcii, trecând pe dedesubt, îl frecaseră cu țepii lor.

Jack se ghemui cu fața la câțiva centimetri de urmă, apoi scrută penumbra tufişurilor. Părul de culoarea nisipului, mult mai lung decât când săriseră din avion, se decolorase, iar spinarea goală i se acoperise cu o puzderie de pistrui întunecați și se cojise, arsă de soare. Târa în mîna dreaptă un băț de vreun metru și jumătate; n-avea pe el decât niște pantaloni scurți zdrențuiți, susținuți de cureaua în care înfipsese cuțitul, închise ochii, ridică fruntea și respiră ușor, cu nările larg deschise, prelucrând informațiile aduse de curentul de aer cald. Și el, și pădurea erau absolut nemișcați.

În cele din urmă, respiră adânc, într-un suspin lung, și deschise ochii. Erau de un albastru-strălucitor, și în accesul lui de furie păreau că-i ies din cap, aproape înnebuniți. Își linse buzele uscate și cercetă pădurea necomunicativă. Apoi se furișă mai departe și o apucă la întâmplare.

Tăcerea pădurii era mai apăsătoare decât arșița, iar la acea oră nu se auzea nici măcar bâzâitul insectelor. Jack trezi o pasăre frumos colorată dintrun cuib primitiv de rămurele și atunci tăcerea se sfărâmă și un țipăt ascuțit, ce părea că vine din abisul secolelor, stârni ecouri. Până și Jack se trase înapoi la acest țipăt, ținându-și cu un șuierat respirația; o clipă, se simți

mai degrabă o ființă temătoare — o maimuță ascunsă de crăcile încâlcite ale pomilor — decât un vânător. Apoi însă, urma aceea și nemulțumirea surdă îi rechemară atenția, iar el cercetă concentrat solul. Se opri lângă trunchiul unui arbore uriaș, cu flori palide pe scoarța cenușie, închise ochii și trase din nou în piept aerul cald; respiră scurt, pe față i se așternu o paloare, apoi sângele îi năvăli la loc. Jack înalță fruntea și privi masa impenetrabilă de liane întinsă de-a lungul potecii. Ridică sulița și se strecură înainte. În dosul lianelor, poteca se uea cu o cărare deschisă de porci, destul de largă și de bătătorită ca să fie un drum. Solul se întărise prin bătătoreala zilnică, iar când Jack își îndreptă trupul, auzi ceva mișcându-se pe drum. Trase brațul drept înapoi și aruncă sulița cu toată forța. De pe potecă răzbătu răpăitul rapid și aspru al unor copite — un zgomot de castaniete, seducător, înnebunitor — promisiunea că vor avea carne. O zbughi din tufiș și înșfacă sulița. Răpăitul copitelor de porc se pierdu în depărtare.

Jack rămase pe loc, scăldat în sudoare, mînjit cu dungi de pământ cafeniu — victima greutăților unei zile de vânătoare. Înjură, ieși de pe potecă și își urmă drumul până când pădurea se deschise vag și în locul trunchiurilor goale, susținând acoperișul întunecat, se iviră trunchiuri de un cenușiu deschis, încoronate cu frunze de palmier, în spatele lor, marea sclipea și Jack auzi voci. Ralph stătea în fața lagunei, lângă un adăpost din trunchiuri și frunze de palmieri, o colibă grosolană care părea gata să se prăbușească. Nu-l observă pe Jack decât când vorbi.

— Ei, salut! Apă? Acolo, lângă pom. Trebuie să mai fi rămas. Jack luă dintr-un grup de coji așezate la umbră o tigvă de nucă de cocos, plină ochi cu apă proaspătă, și bău. Apa i se prelinse pe bărbie, pe gât și pe piept. Respiră zgomotos când termină.

— Simțeam nevoia să beau.

— Mai înalț-o puțin, vorbi Simon din adăpost.

Ralph se întoarse spre adăpost și ridică o cracă plină de frunze. Frunzele se desprinseră și căzură fluturând. În gaura făcută, se ivi chipul nedumerit al lui Simon.

— Iartă-mă.

Ralph contemplă nemulțumit dezastrul.

— N-am să reușesc niciodată să-l repar.

Se trânti la picioarele lui Jack. Simon rămase pe loc, uitându-se prin gaura din adăpost. Odată întins la pământ, Ralph explică:

— Am lucrat zile întregi. Și uite rezultatul!

Ridicaseră două adăposturi șubrede. Unul din ele se deteriorase complet.

— Și trag chiulul întruna. Ții minte întrunirea? Când s-a spus că toată lumea trebuie să muncească din greu până terminăm adăposturile?

— Afară de mine și de vânătorii mei...

— Afară de vânători. Ei bine, țâncii sunt...

Gesticulă, căutând un cuvânt.

— Nu-i nimic de făcut cu ei. Nici cei mai mari nu sunt mai breji. Vezi? Am muncit toată ziua cu Simon. Nu ne-a ajutat nimeni. S-au dus să se scalde, să mănânce sau să se joace. Simon își scoase prudent capul.

— Bănuiesc că n-ai de gând să ne ajuți la adăposturi, nu?

— Ne trebuie carne...

— Și n-o avem.

Dușmănia era limpede.

— O s-avem! Data viitoare! Trebuie să pun un vârful de fier la suliță! Am rănit un porc, dar a căzut sulița din el. Dacă am reuși să facem vârfuri...

— Avem nevoie de adăposturi!

Deodată, pe Jack îl apucă furia.

— Mă acuzi...?

— Nu spun decât c-am lucrat din răspuțeri. Doar atât.

Se roșiseră amîndoi și le venea greu să se mai uite unul la altul. Ralph se rostogoli pe burtă și începu să se joace cu iarba.

— Dacă mai plouă ca atunci cînd ne-au dat drumul, o să avem sigur nevoie de adăposturi. Și mai e ceva. Avem nevoie de adăposturi din pricina...Se opri o clipă și mânia i se stinse. Continuă să discute despre acest nou subiect mai puțin primejdios.

— Ai băgat de seamă, nu?

Jack lăsă sulița și se așeză pe vine.

— Ce anume?

— Ei bine, le e teamă.

Se răsuci în iarbă și se uită la fața fioroasă și murdară a lui Jack.

— Vorbesc de ce se întîmplă. Copiii visează. E ușor să-i auzi. Ai fost treaz azi-noapte?

Jack clătină din cap.

— Vorbesc și țipă în somn. Țâncii. Chiar și unii dintre cei mari. Ca și cum...

— Ca și cum ar fi o insulă primejdioasă.

Uimiți de întrerupere, își ridicară privirea spre fața serioasă a lui Simon.

— Ca și cum, reluă Simon, fiara sau șarpele ăla ar exista cu adevărat. Țineți minte?

Cei doi băieți mai mari tresăriră cînd auziră cuvîntul detestat. Șerpii nu erau pomeniți, nu trebuiau pomeniți.

— Ca și cum ne-am afla pe o insulă primejdioasă, zise Ralph încet. Da, așa e.

Jack se ridică în capul oaselor și își întinse picioarele.

— Sînt scrîntiți.

— Nebuni de-a binelea. Țineți minte cînd ne-am dus în explorare?

Își zămbiră unul altuia, amintindu-și de măreția primei zile. Ralph continuă.

— Așa că ne trebuie adăposturi, ca un fel de...

— Cămin.

— Exact.

Jack își strînse picioarele, își prinse genunchii în mîini și se încruntă ca să înțeleagă limpede situația.

— Cu toate acestea... în pădure... Vreau să spun, cînd vânezi... nu cînd culegi fructe, firește, cînd ești singur...

Se opri o clipă, nesigur dacă Ralph îl ia în serios.

— Zi-i mai departe.

— Dacă vânezi, te trezești uneori că...Roși brusc.

— Firește, nu-i nici o primejdie. Doar o impresie. Simți că nu vânezi... ci că ești vînat; ca și cum te-ar urmări tot timpul ceva în junglă. Tăcură din nou: Simon concentrat, Ralph neîncrăzător și vag indignat. Se ridică în capul oaselor și se frecă pe umăr cu o mînă murdară.

— Păi, nu știu.

Jack sări în picioare și vorbi foarte repede.

— Așa te simți în pădure. Firește, nu-i nimic la mijloc. Doar... doar...

Făcu câțiva pași rapizi spre plajă, apoi se întoarse.

— Doar eu știu cum se simt. Înțelegi? Asta-i tot.

— Cel mai bun lucru e să fim salvați.

Jack trebui să reflecteze o clipă înainte de a-și aminti ce însemna salvarea.

— Salvați? A, da, desigur. Deși aș vrea să prind mai întâi un porc...
Înșfăcă sulița și o azvârli în pământ. Expresia opacă și dementă îi reveni în priviri. Ralph îl examina prin clăia de păr blond.

---Nu vrei să fii salvat? Nu știi să vorbești decât de porci, porci și iar porci!

— Dar avem nevoie de carne!

— Muncesc toată ziua doar eu cu Simon, iar tu te întorci și nici măcar nu observi c-am ridicat colibe?

— Și eu am muncit...

— Tu faci ce-ți place! strigă Ralph. Vânezi! În timp ce eu...

Se înfruntară pe plaja strălucitoare, uimiți de sentimentul dușmăniei. Ralph își mută primul privirea, prefăcându-se că se interesează de un grup de țânci pe nisip. De după platformă se auziră țipetele vânătorilor care se scăldau în bazin.

— Iar pe urmă, zise Jack, după ce mă scald și mănânc, am să mă duc în partea ailaltă a muntelui, să văd dacă nu găsesc vreo urmă. Vii și tu?

— Dar soarele aproape c-a asfințit...

— Poate mai am timp.

Se plimbară împreună — două lumi de experiențe și sentimente diferite, incapabile să comunice.

— Dac-aș putea să prind un porc!

— Eu mă întorc să continuu lucrul la adăposturi.

Se priviră nedumeriți, cu dragoste și ură. Toată apa caldă și sărată a bazinului, strigătele, stropeala și rîsetele reușiră cu greu să-i unească din nou.

Simon, pe care se așteptau să-l găsească, nu se afla la bazin.

Când ceilalți doi porniseră de-a lungul plajei ca să se uite la munte, Simon îi urmărise la câțiva pași, apoi se oprise. Rămăsese pe loc și se încruntase la o movilă de nisip pe plajă, unde cineva încercase să ridice o căsuță sau o colibă. Apoi se întorsese cu spatele și intrase hotărât în pădure. Era un băiat mic și osos, cu bărbia ascuțită; ochii foarte strălucitori îl înșelaseră pe Ralph când îl socotise încântător de vesel și de malițios. Clăia de păr negru și aspru atârna lungă, acoperindu-i aproape fruntea joasă și lată. Purta niște pantaloni scurți în zdrențe și era în picioarele goale, ca și Jack. Pielea, destul de închisă la culoare, se bronzase puternic, lucind de transpirație.

Își croi drum în susul brazdei, trecu de marea stâncă pe care se cocoțase Ralph în prima dimineață și o apucă la dreapta, printre pomi. Călca cu pași regulați prin hectarele de pomi fructiferi, unde și cei mai neajutorați își găseau ușor hrană, chiar dacă era nesatisfăcătoare. Florile și fructele creșteau împreună pe aceiași pomi, pretutindeni plutea mirosul de fructe coapte și se auzea bâzâitul a milioane de albine adunând miere. Aici îl ajunseră din urmă puștii care fugiseră după el. Vorbeau, scoteau strigăte de neînțeles și îl trăgeau spre pomi. Apoi, în bâzâitul albinelor, în lumina soarelui de după-amiază, Simon le culese fructele la care nu puteau ajunge, le alese pe cele mai frumoase din frunziș și le împărți mâinilor întinse și nenumărate. Când îi sătură, se opri și se uită împrejur. Puștii îl pândeau cu o expresie ciudată peste mâinile pline cu fructe coapte.

Simon plecă de lângă ei și o luă pe poteca de-abia vizibilă. În curînd, jungla înaltă îl înghiți. Ajunse în sfîrșit într-un loc unde lumina se revărsa din plin. Neavînd nevoie să urce prea mult ca să găsească soarele, lianele țesuseră un covor uriaș, atârnat într-o latură a luminișului din jungle. Simon se opri. Se uită peste umăr, ca și Jack, la cărările ascunse în urmă și aruncă repede o privire împrejur, pentru a se încredința că era complet singur. O clipă, se

mișcă aproape pe furiș. Apoi se aplecă și pătrunse în centrul covorului. Ajuns înăuntru, se pomeni într-o colibă mică, despărțită de luminiiș prin câteva frunze. Se ghemui, desfăcu frunzele și se uită. Nimic nu se mișca, în afara unei perechi de fluturi frumos colorați, care dansau unul în jurul altuia în aerul fierbinte, își ținu răsufierea și ciuli urechile la zgomotele de pe insulă. Seara înainta repede; strigătele păsărilor strălucitoare și fantastice, bâzâitul albinelor, până și țipătul pescărușilor ce se întorceau la cuiburile lor dintre stâncile pătrate, descrescuseră. În larg, marea spărgându-se la kilometri depărtare, pe recife, scotea un sunet mai puțin perceptibil decât pulsația sângelui. Simon dădu drumul perdelei de frunze.

A. (4 puncte: 1 punct pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. În timp ce vânează, Jack se sperie de :

- a. o maimuță;
- b. un porc;
- c. un șarpe;
- d. o pasăre.

2. Întâmplarea se petrece:

- a. pe o insulă;
- b. pe un vapor;
- c. pe mare;
- d. într-o colibă.

3. Adăposturile sunt reparate de:

- a. Jack;
- b. Ralph;
- c. Simon;
- d. Simon și Ralph.

4. Când li se face foame, Simon le dă puștilor:

- a. nuci de cocos;
- b. banane;
- c. fructe coapte;
- d. carne de porc.

B. (8 puncte: 1 p. pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei din text, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

- 1. Jack vrea să vâneze porci.
- 2. Simon pleacă pe ascuns în pădure.
- 3. Simon se retrage în coliba secretă din mijlocul pădurii.
- 4. Jack rănește un porc, dar nu reușește să-l prindă.
- 5. La sfârșitul zilei, Jack se gândește să meargă din nou la vânatoare de porci.

6. Ralph și Jack discută în contradictoriu despre strategiile de salvare.
7. Copiii se tem de o creatură ciudată, despre care cred că i-ar urmări permanent pe insulă.
8. Ajutat de Simon, Ralph încearcă să repare unul dintre cele două adăposturi deteriorate.

C. (18 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare din cerințele 1, 2, 3 și 9 puncte la cerința 4)

Răspunde, pe foaia de concurs, formulând enunțuri, la fiecare din următoarele cerințe:

1. Precizează un motiv pentru care numai Simon și Ralph au rămas să repare adăposturile.
2. Menționează care este dorința cea mai mare a lui Jack înainte de a fi salvat.
3. Explică motivul pentru care Ralph crede că este mai important să construiască adăposturi decât să meargă la vânatoare .
4. Prezintă, în cel mult 10 rânduri, semnificația următorului fragment, din textul dat:
„Se plimbară împreună — două lumi de experiențe și sentimente diferite, incapabile să comunice.

— Dac-aș putea să prind un porc!

— Eu mă întorc să continuu lucrul la adăposturi.

Se priviră nedumeriți, cu dragoste și ură.”

D. (20 de puncte)

La o întâlnire a cercului de lectură din care faci parte discutați despre diferitele semnificații ale acestui text.

Redactează un text de 25- 30 de rânduri care să reprezinte intervenția ta în cadrul discuției și în care să evidențiezi sentimentele/stările sufletești ale personajelor Ralph și Jack.

SUBIECTUL al II-lea

30 de puncte

„În urmă cu 40 de ani, în timpul Războiului din Vietnam, Ho Van Thanh a luat decizia de a se refugia în junglă împreună cu fiul său în vârstă de 2 ani, crezând că în acest fel vor scăpa de ororile războiului. De atunci și până în zilele noastre nu au mai avut niciun contact cu civilizația, stând ascunși în coliba lor din bambus aflată în adâncul pădurii din provincia vietnameză Quang Ngai. Nimeni nu și-a imaginat că Ho Van Thanh ar fi putut supraviețui 40 de ani, după ce a dispărut în junglă în anul 1973. O bombă i-a distrus casa ucigându-i soția și doi copii, iar martorii au spus că l-au văzut când l-a luat pe fiul său cel mic și au fugit în pădure. De atunci și până în urmă cu trei ani, când au fost găsiți din întâmplare la 40de kilometri în jungla luxuriantă a vietnamului, nimeni nu a mai știut nimic despre ei. Trăiau într-o colibă mică în formă de cuib de pasăre, de lângă un pârâu, și nu știau că războiul se terminase. Bărbatul slăbit în vârstă de 82 de ani putea comunica doar în dialectul Cor, o limbă a minorității etnice, iar fiul său, în vârstă de 41 de ani, nu comunica deloc și purta o haină făcută din scoarță de copac. Dieta lor de zi cu zi includea manioc, porumb, frunze sălbatice și trestie de zahăr. Cei doi Tarzani din viața reală, și-au confecționat propriile unelte din bambus și pietre.

„Unchiul meu nu înțelege mare parte din ceea ce îi spun, și nu vrea să mănânce sau să bea apă. Știm că vrea să fugă din casa mea pentru a se întoarce în pădure, așa că trebuie să fim cu ochii pe ei”, susține Ho Ven Bien, un nepot al bărbatului. În prezent se fac eforturi, pentru reintegrarea celor doi în societate.”

(text preluat de pe <http://www.cunoastelumea.ro/adevaratii-tarzani-oamenii-care-au-trait-in-jungla-timp-de-40-de-ani-fara-a-avea-contact-cu-civilizatia/>)

A. (12 puncte: 3 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare din următoarele cerințe, prin valorificarea textului citat:

1. Precizează motivul pentru care Ho Van Thanh a luat decizia de a se refugia în junglă.
2. Menționează modalitatea de comunicare a bătrânului.
3. Explică semnificația dorinței unchiului de a se reîntoarce în pădure, conform afirmației nepotului Ho Ven Bien: „Unchiul meu nu înțelege mare parte din ceea ce îi spun, și nu vrea să mănânce sau să bea apă. Știm că vrea să fugă din casa mea pentru a se întoarce în pădure, așa că trebuie să fim cu ochii pe ei”.
4. Prezintă o asemănare ce se poate stabili între personajul Tarzan și destinul celor doi vietnamezi pe care autorul articolului îi numește „cei doi Tarzani din viața reală”.

B. (18 puncte)

Redactează un text de aproximativ 20 de rânduri în care să-ți susții punctul de vedere în legătură cu afirmația conform căreia în afara societății, în condiții de sălbăticie, omul riscă să piară sau să se dezumanizeze.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

Se vor acorda câte 2 puncte pentru cerințele 1-3 și 14 puncte pentru cerința 4.

Privește următorul afiș, apoi răspunde la următoarele cerințe:

1. Precizează scopul pe care îl are acest afiș.
2. Menționează un beneficiu adus comunității ca urmare a reciclării.
3. Notează numele inițiatorului acestei campanii, așa cum reiese din afiș.
4. Explică, într-un text de cel mult 20 rânduri, relația dintre mesajul verbal și cel nonverbal.

Asociația Română pentru Reciclare
RoRec

PATRULA DE RECICLARE
SUSȚINE PATRULA DE RECICLARE!
AJUTĂ-NE SĂ PĂSTRĂM CURĂȚENIA ÎN COMUNITATEA TAI

→ **TÎMPUL RECICLĂRII**

UN PROGRAM **RoRec** ÎN PARTENERIAT CU
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ȘI PRIMĂRIA TA

www.rorec.ro
Patruladereciclare